

tento výsledek přivoděn, byla stěžovatelem předsevzata v tuzemsku, a to tím, že stěžovatel, obstaráváje v Mor. Ostravě odbyt a prodej tiskopisů zde v úvahu přicházejících do Německa, zasílal tyto tiskopisy z Mor. Ostravy různým firmám v Německu. Přečin stěžovateli za vinu kladený byl podle toho spáchán v Mor. Ostravě, tedy v tuzemsku.

Čís. 5258.

Oprávnenie obecného starostu vykonať domovú prehliadku nie je odvislé od predpisov § 180, odst. 2 tr. p., ale plynie už z ustanovenia § 98, odst. 2 tr. p.

(Rozh. zo dňa 27. marca 1935, Zm IV 676/34.)

Obecný starosta s členom obecnej rady a so sprisahaným hájnikom pátrali v obci po ukradenom dreve. Keď chceli previesť i u obžalovaného O. T. domovú prehliadku, vyhnal ich obžalovaný zo dvora, vyhrážajúc im zabíjím. Obžaloba vinila obžalovaného zo zločinu násilia proti vrchnosti podľa § 2 odst. 2 zák. čl. XL:1914. Súd prvej stolice sprostil obžalovaného obžaloby s odôvodnením, že obžalovaný bol oprávnený brániť sa proti výkonu domovej prehliadky, lebo domová prehliadka nespadá do oboru úradnej pravomoci obecného starostu a môže byť vykonaná len na rozkaz súdu. Odvolací súd vyhovel odvolaniu verejného žalobcu a uznal obžalovaného vinným podľa obžaloby. V dôvodoch vyslovil, že v súdenom prípade neboly síce splnené predpoklady § 180, odst. 2 tr. p., aby starosta obce previedol domovú prehliadku bez rozhodnutia úradu k tomu oprávneného, že však pokračoval z omylu o týchto predpokladoch, ktorý ho nezbavuje ochrany podľa zák. čl. XL:1914.

Na jvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného čiastočne odmietol, čiastočne zamietol.

Z d ô v o d o v :

S hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. sťažovateľ namieta, že sa nedopustil zločinu násilia proti členovi vrchnosti podľa § 2, odst. 2 zák. čl. XL:1914, pretože — ako to vraj i vrchný súd zistil — obecný starosta s členom obecnej rady a s hájnikom neboli v tomto prípade oprávnení previesť uňho domovú prehliadku bez rozhodnutia úradu k tomu oprávneného a že tedy nepokračovali po práve.

Zmätočná sťažnosť je bezpodstatná. Obecný starosta ako predstavený obecného úradu, tedy úradu majúceho policajnú pravomoc (§ 85, odst. 1 tr. p.) vykonáva domovú prehliadku buď na príkaz vyšetrojúceho sudcu alebo okresného súdu (§ 180, odst. 1 tr. p.), buď z vlastnej pravomoci, totiž v prípade neodkladnej potreby (§ 98, odst. 2 tr. p.), za šetrenia pravidiel obsažených v hlave XII. tr. p. Zvláštne predpisy 2. odst. § 180 tr. por. platia len pre výkon domovej prehliadky, ktorú prevádza policajný orgán; starosta však reprezentuje policajný úrad a jeho for-

málne oprávnenie na prevedenie domovej prehliadky nie je odvislé na predpisoch cit. § 180, 2. ods. tr. por., ale plynie už z § 98, odst. 2 zákona. Patrí tedy i výkon domovej prehliadky zásadne do okruhu povinností a oprávnení, prislúchajúcich k úradnej pôsobnosti obecného starostu.

Čís. 5259.

I básnickou formou možno podnecovať k trestným činom. Nevadí, že kniha závadného obsahu vyšla len v málo exemplároch.

Ide o právny omyl, ktorý neomlúva trestný čin vinníkov, mal-li obžalovaný za to, že kniha je nezávadná, pretože štátne zastupiteľstvo, ktorému ju predložil k cenzúre, nemalo proti jej vydaniu námietok.

(Rozh. zo dňa 28. marca 1935, Zm III 629/34.)

Obžalovaný E. S. napísal a vydal knihu veršov. Súd prvej stolice odsúdil ho pre závadný obsah niektorých básní pre dvojnásobný prečin rušenia obecného mieru podľa § 14, čís. 1 a pre jednonásobný prečin podľa § 14, čís. 3 zák. na ochr. rep. Odvolací súd vyhovel odvolaniu štátneho zastupiteľstva, zrušil rozsudok prvého súdu pre zmätočnosť podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., a kvalifikoval trestný čin obžalovaného ako jednonásobný zločin výzvy k trestným činom podľa § 15, čís. 3 zák. na ochr. rep.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného čiastočne odmietol, čiastočne zamietol.

Z d ô v o d o v:

Na základe dôvodu zmätočnosti podľa čís. 1a) § 385 tr. por. namieta sťažovateľ po objektívnej stránke, že básnická forma neni spôsobilá k podnecovaniu a že nemohlo prísť k verejnému ohrozeniu hľadiac na povahu jeho počínania, a po subjektívnej stránke, že nemal úmysel poburovať, ale chcel len dať výraz vlastným náladám a predstavám.

Zmätočná sťažnosť neni základná. Už prvý súd správne uviedol, že básnická forma neni na prekážku podnecovaniu, pod ktorým treba rozumieť takú činnosť, ktorá smeruje podľa svojej povahy k tomu, aby bol v osobách, ktorým svedčí, vyvolaný alebo prehľbený duševný stav, náchylný k páchaniu trestných činov toho druhu, k akým pachateľ poukazuje. Vyjadruje-li básnická práca náladu obžalovaného nepriateľskú voči právnym statkom zákonom chráneným, nevyklučuje básnická forma spôsobilosť k vzbudeniu týchto nálad u druhých osôb a môže naopak podľa okolností básnická forma tieto nálady vyjadriť silnejšie než obvyklé rečnicke slovo. Námietka, že kniha vyšla v málo exemplároch a že bola prístupná len niektorým jednotlivcom, ktorým obžalovaný knihu dal, takže nemohla slúžiť k tvoreniu verejného mienenia a k ohrozeniu verejného mieru, neodníma trestnému činu nebezpečie, hroziace právnym statkom zákonom chráneným, pretože nebezpečie spojené s podnecovaním je tu nie len priamo u tých osôb, ktorým obžalovaný knihu dal,